O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◆ TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 2002 йил 21 август, чоршанба • №66 (11.454) • Эркин нархда сотилади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

ЛИЦЕНЗИЯЛАШНИ БЕКОР ҚИЛИШ ҲАМДА ИСТЕЪМОЛ ТОВАРЛАРИНИ ОЛИБ КЕЛИШ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ИЧКИ БОЗОРИДА СОТИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

"Товар бозорларида монополистик фаолиятни чеклаш ва рақобат тўғрисида", "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ ва республикага истеъмол товарларини олиб келиш ва сотиш тизимини янада такомиллаштириш, ички истеъмол бозорида рақобат муҳитини яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ тайёр истеъмол товарларини импорт қилувчи корхоналар ва ташкилотларга сўмларни эркин муомаладаги валютага конвертация қилишнинг устувор ҳуқуқини берувчи лицензиялар бериш механизми бекор қилинганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. 2002 йил 1 октябрдан бошлаб ижтимоий аҳамиятга эга бўлган халқ истеъмол товарлари ва дори-дармонларни импорт қилувчи корхоналар ва ташкилотлар учун биржадан ташқари валюта бозорида хорижий валютани сотиб олишга ваколатли банкларга ҳар чораклик лимитлар бекор қилинсин.

3. Белгилансинки, 2002 йил 1 октябрдан бошлаб юридик ва жисмоний шахслар томонидан тижорат фаолияти учун Ўзбекистон Республикасининг божхона ҳудудига барча истеъмол товарлари олиб келинишига амалдаги қонун ҳужжатларига биноан мажбурий тартибда мувофиқлик сертификати тақдим этилган тақдирда йўл қўйилади.

4. Белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган барча юридик ва жисмоний шахсларга:

божхона чегараси орқали истеъмол товарларини олиб келишда божхона тўловлари ва қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа мажбурий тўловлар ва йиғимларни ўз вақтида ва тўлиқ тўлаш;

олиб келинаётган истеъмол товарларига мувофиқлик сертификатини тақдим этиш;

турғун савдо шохобчалари орқали чакана савдо фаолиятини амалга оширувчи юридик ва жисмоний шахслар томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган солиқларни тўлаш ва нақд савдо тушумини ҳар куни банкларнинг кассаларига мажбурий топшириш қоидаларига қатъий риоя қилиш каби халқаро амалиётда умумий қабул қилинган нормаларга риоя этилган тақдирда истеъмол товарларини республикага импорт қилиш ва уларни сотиш ҳуқуқи берилсин.

5. 2002 йил 1 сентябрдан бошлаб қуйидаги тартиб белгилансин, унга кўра:

юридик ва жисмоний шахслар томонидан истеъмол товарлари тузилган шартномалар асосида фақат ўзининг расмий эълон қилинган дистрибьюторларига, шунингдек назорат-касса машиналаридан мажбурий фойдаланилган тақдирда турғун савдо шохобчалари орқали чакана савдо қилувчи юридик ва жисмоний шахсларга улгуржи сотилади;

импорт истеъмол товарларини олиб келиш ва уларни улгуржи сотиш билан шуғулланувчи юридик ва жисмоний шахслар рўйхатдан ўтказиш ва божхона расмийлаштирувида ўзининг расмий дистрибьюторлари рўйхатини тақдим этиши шарт;

улгуржи савдо субъектларининг дистрибьюторлари назорат-касса машиналари билан жиҳозланган турғун савдо шохобчасига эга бўлишлари керак;

истеъмол товарлари қонун ҳужжатларига мувофиқ юридик ёки жисмоний шахслар томонидан фақат нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилиш шаклида улгуржи сотилади.

Юридик ва жисмоний шахсларнинг ўзларининг расмий дистрибьюторлари сифатида эълон қилинмаган, шунингдек назорат-касса машиналари билан жиҳозланган турғун савдо шохобчаларига эга бўлмаган жисмоний шахсларга истеъмол товарларини улгуржи сотиши тақиқлансин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, шаҳарлар ва туманлар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги улгуржи ва улгуржи-чакана савдо қилувчи юридик ва жисмоний шахсларни рўйхатдан ўтказишда кўрсатиб ўтилган тартибга қатъий амал қилсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси улгуржи сотиш учун импорт қилинаётган истеъмол товарларини божхонада расмийлаштиришда белгиланган тартибга қатъий риоя қилсин.

6. Белгилансинки, 2002 йил 1 сентябрдан бошлаб республиканинг буюм бозорларида импорт истеъмол товарлари фақат юридик шахс ташкил этмасдан якка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтказилган ва экспорт-импорт операцияларини ҳамда чакана савдони амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган жисмоний шахслар томонидан республика ҳуду-

(Давоми 2-бетда).

Қарор ва ижро

ТЕКШИРИШ САМАРАДОРЛИГИ

назорат идоралари ходимларининг масъулияти ва малакасига боғлиқ

Илгари хабар берилганидек, назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика Кенгаши Тошкент вилояти бўйича ҳудудий комиссиясининг йиғилиши бўлиб ўтди. Уни вилоят ҳудудий комиссиясининг раиси, вилоят ҳокими Уммат Мирзақулов бошқарди.

Йиғилиш, жумладан, биринчи ярим йилликда хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текширишни мувофиқлаштириш якунлари ҳақида комиссия раисининг ўринбосари, вилоят давлат солиқ бошқармаси бошлиғи Мирзоҳид Комилов, Ангрен шаҳри бўйича ҳудудий комиссияси ва дори-дармон сифатини назорат қилиш вилоят ҳайъати томонидан текширишларнинг тартибга солинишига доир қонунчилик талабларига риоя этилишини таъминлаш бўйича амалга оширилган ишлар тўғрисида мазкур комиссияларнинг раислари — Ангрен шаҳар ҳокими Аброр Юсупов ҳамда вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари Ҳикмат Абдуллаевнинг ахборотларини тинглаб, муҳокама қилди.

Мустақиллик йилларида қонунчилик ижросини таъминлаш алоҳида долзарблик касб этди. Ижро назорати бу борада, шубҳасиз, муҳим ўрин тутади. Маълумки, бу ҳуқуққа эга идоралар кўп. Бинобарин, уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш, умуман, текширишларни тартибга солиш, самарадорликни ошириш, ҳуқуқий маданиятни кўтариш муҳим муаммога айланди.

Бу ўринда назорат идоралари фаолиятини мувофиқлаштирувчи ҳудудий комиссиялар амалга ошираётган тадбирлар, жумладан, хўжалик ва тадбиркорлик тузилмалари раҳбарларининг ҳуқуқий маданияти ва иқтисодий билимини кўтариш, «ишонч» телефонлари хизматини йўлга қўйиш, текширувларни шаҳодат синовидан ўтган мутахассислар олиб боришини таъминлаш, «Текширишларни рўйхатга олиш китоби»нинг юритилиши муайян натижалар бераётганлигини таъкидлаш керак. Вилоятимизда, умуман, текширишлар, хусусан, рухсатсиз,ноқонуний текширишларнинг камайиш тамойили муқим тус олаётганлиги йиғилишда алоҳида таъкидланди. Шуни айтиш кифояки, ўтган олти ойда вилоятдаги хўжалик юритувчи субъектларнинг 13 фоизидагина 4600 та мукаммал текшириш ўтказилди. Ёки, текширилувчи корхона, хўжалик тузилмалари сони бир йилда 253 тага камайди. Айниқса, кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорлик корхоналарини текширишлар сезиларли камайди.

Айни пайтда назорат самарадорлиги ошди. Текширишларнинг 78 фоизида қоидабузарлик ҳолатлари аниқланди, бюджет ҳисобига 999955,3 минг сўм маблағ ундирилди. Деярли уч минг мансабдор шахс ва маъсул ходим иқтисодий қонунбузарликка йўл қўйгани учун маъмурий жазога тортилди.

Лекин йиғилишда асосий эътибор ҳануз давом этиб келаётган нуқсонларни бартараф этиш йўлларини излашга қаратилди. Кўрилаётган чора-тадбирларга қарамасдан, айтайлик, вилоят архитектура ва қурилиш назорати, иқтисодиёт ва статистика, ер ресурслари бошқармалари текширишларни кўпайтириб юбораётганлиги жиддий эътироз туғдирди. Шунингдек, текшириш муддатларига риоя қилмаслик, натижасизлик ҳолатлари ҳам барҳам топмаяпти. Гоҳида назорат идоралари хўжалик ёки корхоналарнинг иқтисодий, молиявий ва бошқа ҳолат-

(Давоми 2-бетда).

ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда БМТнинг Болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ) ҳамкорлигида гўдакларни она сути билан озиқлантириш масаласига бағишланган анжуман бошланди.

Икки кун давом этувчи мазкур тадбирда вилоятлардан келган соҳа мутахассислари, МДҲ мамлакатлари ҳамда қатор халқаро муассасалар, хусусан, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти вакиллари иштирок этмоқда.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг 1981 йилги ассамблеясида кўкрак сутига муқобил маҳсулотлар маркетинги бўйича халқаро кодексни амалга киритишни назарда тутувчи резолюция қабул қилинган. Унга кўра, гўдакларга мўлжалланган сунъий озиқ-овқат ишлаб чиқарувчи компаниялар фаолияти ва улар ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифати, рекламаси назорат остига олиниши керак. Негаки, гўдакларни она сутидан маҳрум қилиш, сунъий йўл билан озиқлантиришда йўл қўйилган хатолар ва бу озиқлар сифатининг пастлиги кўп ҳолларда гўдакларнинг нобуд бўлишига олиб келиши аниқланган. Ўша пайтдан буён эмизикли гўдакларни она сути билан озиқлантириш тарғиботи халқаро ҳужжатлар ёрдамида қўллаб-қувватлана бошланди. Гўдаклар учун сунъий озиқ-овқат харид қилиш учун йилига 8 миллиард АҚШ долларидан ошувчи маблағ сарфланишини ҳисобга олсак, мазкур соҳа бу қадар жиддий муҳокама қилинаётганининг асл сабаби аён бўлади.

(ЎзА).

Mustaqillikning 11 yilligiga

БАРКАМОЛЛИККА ИНТИЛИШ ДАВРИ

Кўргазмага қўйилган ишлар билан таниша туриб, беихтиёр стол устидаги ўйинчоқлардан кўз узолмай қолдим. Гўё ўзбек эртакларининг қаҳрамонлари теварак-атрофимни тўлдириб, ҳар бири ўз саргузаштларини сўзлаш тараддудида мени қуршаб олгандек бўлди. Сал шабада эсиб қолса, учиб, чопиб, сакраб кетишга тайёр мана бу ижод намуналарига ким бефарқ қарай олади? Деворга осилган ранг-тасвир асарларига-чи?

Шу аснода анави шаддод қиз қоғоздан учиб чиқиб, жамалагини тўғриласа-ю рақсга тушиб кетса! Анави қария-чи? Пурмаъно нигоҳини сизга тикиб: «Ке, қўй, қаддингни тек тут. Бир тоб ташласанг, йўлингни топиб олишинг қийин», — деяётгандек.

Ёш ижодкор Мурoджон Баҳромов билан шу куни мириқиб суҳбатлашдик. «Тўйтепаданман, — ўзини таништирди у. — Камолиддин Беҳзод номли миллий рассомчилик ва дизайн институтининг иккинчи босқич талабасиман».

Унга тикилганимча сўзларига маҳлиё бўлиб ўтирибману, беихтиёр ўз-ўзимга савол бераман: «Шу жуссада наҳотки шунчалик учқур ижодий куч мужассам?». Зеро, серқирра мукаммалликка даъво қилувчи мана бу ўйинчоқлар, рангли расмлар ва бошқа асарларни яратиш учун ижодкорда илоҳий бир иштиёқ, интилиш ва тасаввур зоҳир бўлиши керак. Ва, англадимки, шу иштиёқ, шу интилиш, шу ижодий тасаввур Муроджонга тинчлик бермайди, гоҳ жилолари кўзларини қамаштирувчи нурли маконларга учиради, гоҳ зулмат аро ташлайди-ки, ўша жилоларни у яна ҳам тиниқ кўради.

Муроджоннинг олам гўзалликлари, ҳаёт жумбоқлари, турмуш иссиқ-совуқлари ва ниҳоят, ижод машаққатларини ҳис қилиш ва уларнинг барини мушоҳада этиш даври мамлакатимизнинг мустақиллик йилларига тўғри келди. Ҳали ўрта мактабда, кейин рассомлик билим юртининг шиша безаги бўлимида ўқиб юрган кезларидаёқ у ҳаётни, халқимизнинг ўзига хос қадриятларини, уларнинг маъно-моҳиятини англашга интилди. Туб янгиланиш йўлига ўтган жамият эса унинг бу ҳаракатларию интилишларига қулай бир муҳит яратди. Ёш ижодкор Муроджон Баҳромов баркамоллик сари ўз йўлини шу тариқа топди.

Жамият ҳар бир аъзосига ўз йўлини танлаш имконини беради. Бу имкон минг турли кўриниш, орзу-ният, талпиниш сифатида намоён бўлади. Ва, пировардида, инсон боласи ҳар хил кўчаларга кириб қолади. Вилоят ҳокимлигидаги бир кенгашда вояга етмаган болалар содир этган қотилликлар, номусга тегишлар, ўғриликлар ҳақидаги гап-сўзларни тинглаб ўтириб, шуни чуқур англадимки, атиргул ҳам ҳар сонияда не-не жилва билан намоён бўлади, киши эса уни ўз кўзига, кўнглига ёққан ҳолатда тутади ва унинг шу кўринишидан баҳра олади. Шу ҳолатини топгунича, гулнинг тиканлари қўлларга қадалади, жон оғрийди. Шунга чидамаса, қанчалик интилмасин, у ўзига ёққан жилони тополмайди. Ўша кенгашда айтилган гаплар ҳам шундай тиканларки, жамият учун, ҳар биримиз учун ниҳоятда оғриқ беради. Лекин биз бу оғриқ кўнгилсиз деб, нари суриб қўя олмаймиз, унга бас келишга, уни жамият нафи учун хизматга тайёрлашга интиламиз.

Шундай интилишларнинг бир жиҳатини Оққўрғонда кўрдик. Милиция таянч пунктида автошаҳарча барпо этиб, «қулоқсиз» болалар дилига яқин машғулот бошлашипти. Тарбияси қийин болаларга хос талпиниш, интилиш шу машғулотлар жараёнида ижобий қирралар пайдо қилиб, мукаммаллашиб боради, албатта. Ва, бу болалар ҳам ўзларини намоён этишга, баркамолликка ўз йўллари орқали ўтадилар.

Истиқлол мустақил юртнинг ҳар бир фарзандини шу зайлда не-не имтиҳон, синовлар орқали камолот сари бошлади. Бунинг учун на маблағ, на моддий имконларни, на вақтни аямаяпмиз. Шу мақсадни рўёбга чиқариш учун ишлаб чиқилган кадрлар тайёрлаш миллий дастури сабот билан амалга оширилмоқда. Унинг кўламлари шунчаликки, тасаввурга сиғмайди. Аммо айрим-айрим жиҳатларини олиб, идрок этсангиз, кўламли бу ишнинг яхлит манзараси яққол намоён бўлади.

Бу дастур бугун фаол ишламоқда. Унинг учун бюджет ва нобюджет маблағларидан миллиард-миллиард сўм сарфланаяпти. Шундайки, айтайлик, Қибрай туманида ўтган йили бир йўла учта мактаб учун янги бино қурилди. Шу кунларда яна тўртта янги мактаб биносида сўнгги пардозлаш ишлари якунланмоқда. Вилоятда ўнлаб лицей ва коллежлар барпо этилаётир.

Комил авлод тарбиясининг усул ва имконлари кенгайяпти. Бугун бармоқ билан хижжалаш ва бўғинма-бўғин ўқишни ўрганиш фасллари ортда қолди. Боғча боласи электрон-ҳисоблаш техникаси ва энг замонавий компьютерларда дастлабки босқич саводини чиқаряпти. Шунчаликки, болаларнинг ёзги оромгоҳларида компьютер хоналари ташкил этиляпти. Аждодлар маънавий мероси шундай бебаҳо мулкка айландики, уни англаш, ўзлаштириб олиш, давр руҳи билан бойитиб, амалий хатти-ҳаракатлар қонуниятига айлантириш бугунги авлодни баркамоллик юксакликларига кўтаряпти. Далада зироатчи билан фикрлашиб кўринг. Қалмоққирда кон машинистининг дил сўзларига қулоқ тутинг. Ўзбекистон Қаҳрамони Жонсаид Турдиев ҳар тонг қуёшни қаршилаётганида чўпон отасининг сўзлари-

(Давоми 2-бетда).

«ЎЗБЕКИСТОН ФАРЗАНДИМИЗ»

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 11 йиллиги нишонланадиган кунга ҳам оз қолди. Вилоятда айёмни катта тантаналар билан нишонлашга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Хусусан, вилоят маданият ишлари бошқармаси ушбу санага алоҳида тараддуд кўраяпти.

– Байрам кунлари шаҳар ва туманлар марказларида театрлаштирилган халқ сайллари ўтказиш режалаштирилган, – дейди бошқарма бошлиғи Рамзиддин Икромов. – Масалан, Олмалиқда «Гулла, яшна серқуёш ўлкам», Ангренда «Мустақиллик, тинчлик, ҳамжиҳатлик», Оҳангарон шаҳрида «Озод элим, обод элим», Чирчиқда «Истиқлол – саодатим», Янгийўл шаҳрида «Ўзбекистон, мангу бўл омон», Оққўрғонда «Серқуёш, ҳур ўлкам», Оҳангарон туманида «Бор бўлсин шундай ўлка», Бекобод туманида «Истиқлолим – истиқболим», Бўстонликда «Ўзбекистон дея аталур», Бўкада «Ўзбекистон – Ватаним маним» каби оммавий тадбирлар уюштирилади. Уларнинг асосий ғояси истиқлол йилларида эришилган ютуқлар, тинчлик ва фаровонлик йўлида меҳнат қилаётган кишиларимиз, жаҳонга юз тутган диёримизнинг иқтисодий, маданий-маърифий муваффақиятлари, юртимизнинг энг буюк неъмати бўлмиш тинчлик ва барқарорлик, миллатлараро тотувликни кўрсатиш. Ушбу тадбирларда етук бадиий ҳаваскорлик жамоалари билан бир қаторда республикамизда кўзга кўринган, таниқли санъат усталари ва ёш ижрочилар қатнашиши кўзда тутилган.

Маълумки, асосий тантаналар пойтахтда – Мустақиллик майдонида ўтади. Унда ҳам вилоятимиз бадиий жамоаси «Ўзбекистон фарзандимиз» номли вокал-хореографик композиция билан иштирок этади. Мазкур композицияни намойиш этишда Оққўрғон туманининг «Қувонч» халқ рақс дастаси, «Шалола» ашула ва рақс гуруҳи, Бекобод, Олмалиқ, Оҳангарон шаҳарлари, Бекобод, Оҳангарон, Юқоричирчиқ, Янгийўл каби туманлар ҳаваскор раққосалари қатнашадилар.

ҲЕЧ КИМ ЧЕТДА ҚОЛМАДИ

Вилоятимизда 17 август куни умумхалқ шанбалиги уюшқоқлик билан ўтди

Халқимизнинг ажойиб одатлари бор. Улардан бири шуки, тўйга тайёргарликни ҳовли-жойни, кўча-кўйни йиғиштириб, бўяб-сувааб, ораста қилишдан, гулзорларга оро беришдан бошлайди.

Бугун Ўзбекистон мустақиллигининг ўн бир йиллик тўйини нишонлашга ҳам халқимиз шундай дилхушлик билан тайёргарлик кўраяпти. Икки ойки, шаҳар ва туманларимизда ободонлаштириш давом этаяпти. Вилоят ҳокимлигининг қарори билан бошланган бу тайёргарлик ишлари мобайнида кўчалар, майдонлар, анҳор ва ариқлар тозаланиб, йўл бўйларида гулзорлар барпо этилди. Дов-дарахтларга шакл бериб, бўялди.

Мана шу кенг кўламли тайёргарлик ишларига 17 август куни умумхалқ шанбалиги уланиб кетди. Чирчиқ, Ангрен, Янгийўл шаҳарлари, Қибрай, Зангиота, Тошкент туманларида шанбалик айниқса уюшқоқлик билан ўтди. Ҳамма ерда катта ҳажмдаги ишлар бажарилди.

Шуниси эътиборга лойиқки, шанбаликда ишлаб топилган маблағларнинг 50 фоизини шаҳар ва туманларда мустақиллик байрами тантаналарини ўтказишга сарфлаш мўлжалланмоқда. Маблағларнинг қолган қисми вилоятни ижтимоий ривожлантириш жамғармасига ўтказиляпти.

Ўз мухбиримиз.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

ЛИЦЕНЗИЯЛАШНИ БЕКОР ҚИЛИШ ҲАМДА ИСТЕЪМОЛ ТОВАРЛАРИНИ ОЛИБ КЕЛИШ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ИЧКИ БОЗОРИДА СОТИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

дига товарлар улар томонидан олиб келинганлигини, мувофиқлик сертификатларини, божхона тўловлари ва қатъий белгиланган солиқ тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлган тақдирда сотилишига белгиланган тартибда йўл қўйилади. Бунда улар томонидан истеъмол товарларини назорат-касса машиналари қўлланилмасдан сотишга рухсат берилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси, Давлат божхона қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаменти, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари буюм бозорларида истеъмол товарларини сотишнинг кўрсатиб ўтилган тартибига риоя этилиши устидан қатъий назорат ўрнатсинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси, Марказий банки, тижорат банклари савдо қилувчи ташкилотлар томонидан белгиланган савдо қоидаларига риоя этилиши ва истеъмол товарларини сотишдан тушган нақд савдо тушуми ҳар куни банкларнинг кассаларига тўлиқ топширилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатилишини таъминласинлар.

8. Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида 2003 йил 1 январдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудудига товар ёрлиқларида (этикеткаларида) Ўзбекистон Республикасининг давлат тилида товарнинг хусусиятлари тўғрисидаги ахборот ва уларни қўллаш, улардан фойдаланиш бўйича йўриқномалар мавжуд бўлмаган эркин муомалага чиқаришга мўлжалланган истеъмол товарларининг айрим турларини олиб келиш тақиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси, "Ўздавстандарт" маркази Ўзбекистон Республикасига импорт қилинадиган товарларнинг айрим турларини маркалаштириш тартиби тўғрисидаги низомни икки ҳафта муддатда ишлаб чиқсинлар ва тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси барча хўжалик юритувчи субъектлар томонидан монополияга қарши қонунчиликка қатъий риоя қилиниши, истеъмол товарлари бозорида рақобат муносабатлари самарали ишлаши, нархлар сунъий равишда оширилишига, ноҳалол рақобатга, энг аввало, товарларнинг тайёрланиш жойи, истеъмол хусусиятлари ва сифати юзасидан истеъмолчилар чалғитилишига йўл қўйилмаслиги устидан қатъий назоратни таъминласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси, Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 2002 йил 20 сентябргача бўлган муддатда:

ижтимоий аҳамиятга эга бўлган истеъмол товарлари ва дори-дармонлар импортини тариф билан ва нотариф бошқариш тизимини жорий этишни;

импорт истеъмол товарлари тендер асосида олиб келинишини назарда тутувчи механизмни ишлаб чиқсинлар ва жорий этсинлар.

11. Белгилансинки, юридик шахслар томонидан республикага технология хом ашёси, бутловчи узеллар ва буюмлар сифатида олиб келинаётган ноозиқ-овқат товарлари Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 19 июлдаги 257-сон қарори билан белгиланган товар божхона қийматининг 30 фоизи миқдорида истеъмол товарлари импорти учун йиғимдан озод қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси, Молия вазирлиги, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги бошқа манфаатдор тузилмалар билан биргаликда тайёр маҳсулотларни технология хом ашёси, бутловчи узеллар ва буюмлар қаторига киритишни аниқ чекловчи қоидани икки ҳафта муддатда ишлаб чиқсинлар ва тасдиқласинлар.

12. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси, Давлат солиқ қўмитаси Молия вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, тижорат банклари, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 2002 йил 1 декабргача бўлган муддатда Ташқи савдо операцияларининг ягона электрон ахборот тизимини яратсинлар.

13. Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 18 июлдаги 305-сон қарорининг 2-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

14. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда норматив ҳужжатларга мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгартиришлар киритсин.

15. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ў.Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 2002 йил 20 август.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Қарор ва ижро

ТЕКШИРИШ САМАРАДОРЛИГИ

ларини чуқур ўрганмасдан, ўз имкониятларини ҳисобга олмасдан текширувларни режалаштирадиларки, пировардида айрим текширишлар ўтказилмасдан қолади. Вилоят давлат санитария-эпидемиология маркази, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси, шартнома мажбуриятлари бажарилишини назорат қилиш давлат инспекцияси томонидан бир қатор режали текширишларнинг таъминланмаганлиги фикримизнинг далилидир.

Ўтган даврда вилоятда текширишларни мувофиқлаштирувчи комиссия назорат билан боғлиқ идоралар ва ташкилотлардан 1397 хўжалик субъектида режадан ташқари текширишлар ўтказиш учун рухсат сўралган 114та мурожаатнома олди. Албатта, уларнинг ҳар бири синчиклаб ўрганилиб, 47 ҳолат юзасидан руҳсатнома расмийлаштирилди. Асослари етарли бўлмагани учун 941та корхона ёки хўжаликда режасиз текшириш ўтказиш ҳақидаги мурожаатномага рад жавоби берилди.

Йиғилишда жойлардаги ҳудудий ишчи комиссияларининг ташкилотчилик амалиёти ҳийла чуқур таҳлил қилиниб, алоҳида талабчанлик билан фикр юритилди. Аввало, уларнинг фаолияти текширишларни тартибга солишда тобора муҳим ўрин тутаётганлигини таъкидлаш ўринли. Бу Ангрен шаҳри бўйича ҳудудий комиссия раиси, шаҳар ҳокими А. Юсуповнинг ахборотида бирмунча мукаммал очиб берилди. Лекин масалани муҳокама қилиш мобайнида бу ерда ҳам муайян камчиликлар мавжудлиги кўрсатиб ўтилди. Чунончи, гоҳи назорат идоралари текширишларни муддатида ўтказмайдилар. Айни пайтда, масалан, ёнғин хавфсизлиги хизмати режадаги етти текширишни ўтказмагани ҳолда 13 ташкилотни режадан ташқари текширган. Халқ банки шаҳар бўлими ўтказган икки текширишда эса биронта ҳам камчилик аниқланмаган. Ҳар уч хўжалик субъектининг иккитасида текширишларни рўйхатга олиш китоби ҳануз юритилмаган.

Пскент, Ўртачирчиқ, Юқоричирчиқ туманлари ва Оҳангарон шаҳар комиссиялари фаолиятида ҳам шу каби нуқсонлар юз бераётганлиги жиддий танқид қилинди. Жумладан, Ўртачирчиқ туман комиссияси фаолиятидаги эътиборсизлик туфайли фуқаро У. Раҳимовнинг «Тайёрловсавдо» жамоа корхонасидаги камчиликлар ҳақида 2001 йил 22 октябрда ёзилган аризаси 2002 йил 24 июнгача ҳаракатсиз қолдирилган. Табиийки, бу ҳол жиддий эътирозга сабаб бўлди.

Ҳозирги пайтда вилоятда «Дори-дармон» давлат акциядорлик бирлашмасининг 19 та, кичик ва ўрта тадбиркорлик тизимида 382 та дорихона фаолият кўрсатаётир. Лекин яқин-яқинларгача тизимда дори-дармон сифати ва бошқа жиҳатлар назорати умуман изга солинмаганлиги ишда жиддий камчиликлар юзага келишига сабаб бўлди. Вилоят дори-дармон сифатини назорат қилиш комиссияси томонидан текширишларнинг тартибга солинишига доир масалани кўриб чиқиш чоғида қайд қилинганидек, фақат 2001 йилнинг 8 майида дорихоналар фаолияти билан боғлиқ текширишларни амалдаги қонунчилик талаблари асосида ташкил этилиши йўлга қўйилганидан кейин ишда ўзгариш юз бера бошлади. Аввало, шаҳодат синови ўтказилди. Текширувларда Покистон, Хитой, Ҳиндистон каби хорижий мамлакатлардан сифатсиз, таъқиқланган дорилар олиб келинишига чек қўйиш чоралари кўрилди.

Шу билан бирга бир қатор хусусий дорихоналарда дори-дармонларни сақлаш тартиби ва сотиш қоидалари бузилаётганлиги аниқланди. Чунончи, Чиноз туманидаги «Ойбек» хусусий дорихонасининг умумий саҳни санитария талабларига жавоб бермайди, савдо провизорининг малакаси паст. Сотувдаги баъзи воситалар нарх белгисига эга эмас. Дориларни сақлаш режимининг бузилиш ҳоллари мавжуд. Айрим дори-дармонларни зарур таҳлилдан ўтказмай сотиш ҳоллари юз бермоқда.

Қибрай туманидаги «Меҳри» хусусий дорихонасида 28 турдаги 122,5 минг сўмлик дори-дармон таҳлилсиз сотувга қўйилган. Имтиёзли рецептларга биноан дорилар бепул берилмайди. Гоҳида дориларни омборхоналарда сақлаш чоғида фармацевтик тартибга риоя қилинмайди. Ўтган даврда 14 ҳолатда ҳусусий дорихоналар лицензиясиз фаолият кўрсатаётгани аниқланди.

Вилоят ҳудудий комиссияси йиғилишида назоратни амалга ошириш жараёнидаги камчилик ва нуқсонларни бартараф этишга қаратилган қарорлар қабул қилинди.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Жўрабек МУРОДОВ.

ИСТИҚБОЛЛИ УСУЛ

Қишлоқ хўжалиги экинлари кушандаларига қарши курашнинг биологик усули ўзига тобора кенг йўл очмоқда. Ҳозирги вақтда вилоятимизда ўттиздан ортиқ биологик фабрикаларнинг ишлаб турганлиги бунинг ёрқин ифодасидир.

Инсоннинг деҳқончилик соҳасидаги кўп йиллик фаолияти экологик тизимнинг ҳосил бўлишига турлича таъсир кўрсатди. Зарарли ва фойдали ҳашаротлар ўртасидаги, нисбий бўлсада, мавжуд мувозанатни сақлаб қолиш, имкон қадар фойдали ҳашаротларни лаборатория шароитларида кўпайтириб, табиатга тарқатилиши, шу билан биргаликда қишлоқ хўжалик экинларини, атроф-муҳитни зарарли кимёвий моддаларни ишлатишдан воз кечган ҳолда муҳофаза қилиш мумкинлиги яна бир бор исбот қилинмоқда.

Табиатда ўсимлик борки унга зарар келтирувчи зарарли ҳашарот ҳам мавжуд. Масалан, ғўзанинг фақат ўсиш давридагина зарарли ҳашаротларнинг 214дан кўпроқ тури унинг ҳисобига ривожланади. Табиатнинг ўзида бу зарарли ҳашаротларнинг кушандалари бўлмиш – биологик тилда айтганда йиртқич ҳашаротлар, яъни, олтин кўз, хонқизи, бракон, бешиктебратар, тухумхўр трихограмма, апантелис ва бошқалар яшайди.

Куйичирчиқ туманида 1989 йилда ташкил қилинган хўжаликлараро биофабрикада турли фойдали ҳашаротлар кўпайтирилмоқда. Тумандаги 15 минг гектар пахта майдони ва 12 минг гектардан ошиқ буғдой майдонларига олтин кўз, трихограмма ва бракон етказиб берилмоқда.

Жорий йил режасига мувофиқ 3 миллионта олтин кўз, 10 миллионта трихограмма, 3 миллионта бракон етиштирилди.

Б. ЭРМАТОВ,
Куйичирчиқ туманидаги хўжаликлараро биофабрика директори.

Mustaqillikning 11 yilligiga

БАРКАМОЛЛИККА ИНТИЛИШ ДАВРИ

ни эслайдию, вужудида аллақандай иликлик сезади. Ота келажакни баркамоллик кўзи билан кўра билган, фарзандининг мурғак қалбига комиллик уруғини сепганди. Бугун бу уруғлар набиралар ҳаётида бўй кўрсатяпти.

Биз баркамоллик, комил фазилат ҳақида кўп гапиряпмиз. Бу нима, давр хусусиятими?

Асло. Комиллик тарбияси мустақил юртда барқарор, осойишта ва тўкинсочин ҳаёт эшигини очгувчи шундай фазилатки, билим ва яратиш салоҳияти, сабр-тоқати, мардлигу шижоати, меҳру оқибати, орзу-умидлари қулф урган фарзандларини ягона мақсад – жамият равнақи, юрт фаровонлиги, олам тинчлиги учун фидойилар даражасига кўтаради. Ҳар биримиз бу комиллик неъматини ўз хислатимизга айлантира олсаккина, шу даражага етишамиз. Мустақиллик бунга иштиёқ ва интилиш йўлларини очиб берди.

Бугун ўзликни англаш, баркамолликка етишиш жараёнининг бой маънавий қадриятлар ва хориж илм андозаларини сингдириш орқали ўтиши давр анъанасига айланди. Мустақилликнинг сўнгги беш йилида 500 дан ортиқ йигит-қиз хорижнинг етакчи олий билим даргоҳларида таҳсил кўриб келди. Уларнинг фазилатига нималар хос? Мустақил она—Ватан хизматига камарбасталик янги йўсиндаги билимдон ва ташаббускор, соф виждонли бу ёшларнинг асосий фазилатига айланмоқда.

Ўзи яшаб турган қишлоғи, ёшликда сурув сурган мана шу қиру-адирлар, тоғу-тошларга меҳр қўймаган, унга хизмат қилиш, уни гуллатиш ниятидан узоқ киши ҳеч қачон баркамолликка етишмайди. Зеро, баркамоллик фидойилик билан чатиш.

Бўстонлиқда бир инсон яшайди. Мамнун кўриш мушкул уни. Ҳамиша ташвишда юради. Ҳақгўй бир одам. Талашиб-тортишиб чарчамайди. Бир куни раҳбарлардан бири: «Қачон эшитсам, шикоятбозлик гирдобидасан, Холмат, — депти унга ачиниб. — Ўша ёзувчилар билан тил топишақолмайсанми, ахир?» Ўшанда Холмат Дўйсеновнинг бутун вужуди жунбушга келди: «Қанақасига?», «Ҳақсизликка йўл очибми?» «Етим-есирлар ҳақини туя қилдириб қўйибми?»

— Сиз билан биз шу Бўстонлиқнинг тошларимиз — деди у ниҳоят ўзини қўлга олиб, аллақандай бир ифтихор билан, – қаёққа, қанча отишмасин — тушар жойимиз шу макон.

Ўзининг жамиятдаги ўрнини шу зайлда англаб етганларгина баркамоллик чўққисига кўтарила оладилар. Бойликка интилиб, ҳар нарсани ўзига эп кўрдими, киши қалтис сўқмоққа ўтгани шу. У минбад комилликнинг соф, ёруғ йўлига ўтолмайди.

Мустақиллик Ватан фарзандлари учун имконларнинг ҳадсиз-ҳисобсиз эшикларини ланг очиб қўйди. Шу имконларга ҳар ким ўзича интилиши — бор гап. Масчит остонасидан ҳатлаб ўтувчи ёки юксак минбарларда ваъзхонлик қилувчи кишиларнинг ҳаммаси ҳам баркамоллик тимсоли бўла олмайди. Бу даражага интилиш – унга муяссар бўлгани эмас. Бугунги йигит-қизларимиз шуни қалбан англаб етсалар, демакки, комиллик сари йўлни танлашга ўзларида жўшқин иштиёқ сезадилар. Шу аснода улар учун баркамолликка интилиш палласи бошланади. Бу азиз Ватан ҳар бир фарзанди шу йўлга киришидан манфаатдор, шу билан кучли, қудратли, довулу селларга бардош бергувчи улкан қоядек ҳамиша барқарор туради.

С. ЖУМАНИЁЗОВ.

(Давоми. Боши 1-бетда).

«СОВПЛАСТИТАЛ» ИСТИҚЛОЛ ЙИЛЛАРИДА

Шу кунларда Бадиий академиянинг Марказий кўргазмалар залида шундай деб аталган кўргазма очилди

"Совпластитал" маҳсулотларига назар ташлар экансиз, мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг сўзлари ёдга келади. Қилаётган ишимизга ва яратаётган нарсамизга бўлган ҳурматсиз, мамлакатимиз ишлаб чиқаришини ривожлантирмай туриб, иқтисодий бақувват мамлакатлар сафига киришимиз ҳамда одамларимиз муносиб ва фаровон ҳаёт кечиришига эришишимиз жуда қийин, деган эди давлатимиз раҳбари. Айнан доимий изланиш, юзлаб замонавий технологияларни ишлаб чиқиш ва мослаштириш пластмассани қайта ишлаш бозорида корхонага халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш бўйича етакчилик мақомини беради. Корхона мутахассислари таъкидлашича, бугунги кунда "Совпластитал"да пластмассани қайта ишлаш бўйича дунёдаги маълум барча технологиялар мавжуд.

Сўнгги йилларда маҳсулот ишлаб чиқаришда саноат чиқиндиларидан, табиий моддалар - ўсимликлар, сомон, саксовул ва бошқалардан кенг фойдаланилмоқда. Сунъий ашёлар билан бирликда улар пластмассадан ажойиб санъат маҳсулотларига айланмоқда. Улар орасида юксак бадиий маҳорат ва дид билан яратилган асарлар бор. Махсус технология асосида қуритилган ўсимликлар худди ҳақиқийдек кўринади. Улар буюмга ўз тафтини бериб, бетакрорлик касб этади.

Таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 11 йиллигига бағишланган кўргазма залнинг икки қаватини эгаллади. Кўргазмага ташриф буюриб, корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турларининг кўплигига ишонч ҳосил қилиш мумкин. Айни пайтда корхонада 7 минг турдан ортиқ маҳсулот – боғ ашёлари ва пластмасса мебеллар, ошхона жиҳозлари, безакли гулдонлар, сурат ва ойналар учун рамалар, соатлар, болалар буюмлари, совғалар, сунъий гул ва дарахтлар, чинни, шиша ва сополдан юксак бадиий буюмлар, янги йил маҳсулотлари ва саноат товарлари ишлаб чиқарилмоқда.

Кўргазманинг тантанали очилиши маросимида Италиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Леополдо Ферри де Ладзара иштирок этди.

Н. УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

АКЦИЯЛАР ХОРИЖИЙ ИНВЕСТОРЛАРГА ТАКЛИФ ЭТИЛДИ

– «Резинотехника» очиқ турдаги акциядорлик жамияти акцияларининг 74 фоизи хорижий инвесторларга таклиф этилаётир, – дея «Туркистон-пресс» мухбирига маълум қилди корхона директори Александр Козлов.

Ангренда жойлашган ушбу корхонанинг устав жамғармаси 6 миллиард сўмни ташкил этади. Шундан 25 фоиз акциялар давлат ҳисобига тўғри келса, 1 фоизи меҳнат жамоасига тегишлидир.

Заводда электроизоляция ленталари, автомобил шиналари, тоғ шароитида фойдаланиладиган ҳаво узатгичлар учун ҳавони сўриш мосламалари, калиш ва линолеумлар ҳамда бошқа турдаги резинотехника маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Корхонада Туркиянинг «Arctech» компанияси билан ҳамкорликда электродлар, «Жигули» ва «Москвич» автомобиллари учун шиналар, йилига 4000 тонна селикоалюмин ва фемаргенец ишлаб чиқариш кўзда тутилган. Ушбу маҳсулотларнинг асосий қисми ички бозорларимизда сотилади. Шунингдек, Россия, Қозоғистон, Тожикистон, Қирғизистон, Афғонистон ва бошқа давлатларга экспорт қилинади.

Тақдимотда шунингдек, Ўзбекистон иқтисодиётида муҳим ўрин тутган кимё саноатига қарашли еттита корхонанинг акция пакетлари ҳам чет эллик сармоядорларга таклиф этилди.

– Ушбу корхоналарнинг барчаси истиқболли, – дейди Давлат мулки қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Маҳмуджон Асқаров. – Лекин уларнинг акция пакетларини чет эллик сармоядорларга таклиф этишдан мақсад ушбу корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватларини янада ошириш, замонавий ускуналар билан жихозлашдан иборат. Агарда ушбу корхоналарда бошқарув ва иш шакллари ўзгарса, ишончимиз комилки, маҳсулот тури ва сифатига бўлган эътибор янада кучаяди.

«Туркистон-пресс».

Дил изҳори

«ЭНГ КАТТА БОЙЛИГИМ – ЎҚУВЧИЛАРИМ»

дейди Ангрен шаҳридаги 2-ўрта мактаб директори Ҳикматой Йўлдошева

Устоз, муаллим деганда жондан азиз фарзандларимизга, нафақат билим ва тарбия, балки ҳаётнинг қадри, умрнинг маъно-мазмунини англата оладиган, инсоний меҳр-оқибат сингари фазилатларни шогирдлари қалбига сингдира оладиган мўътабар кишилар кўз олдимизда намоён бўлади. Шу боис ҳам ўқитувчи деганда, ҳар биримиз беихтиёр ўз болалигимизни, жўшқин ёшлик йилларимизни, орзуларга тўла мактаб даврини, муаллим ва мураббийларимизни соғинч ва ҳурмат-эҳтиром туйғулари билан эслаймиз. Уларга дуч келганда эса таъзимимизни, эҳтиромимизни дариғ тутмаймиз.

Гап шундаки, муаллима Ҳикматой Йўлдошева билан бундан икки йил муқаддам Ўқитувчилар ва мураббийлар куни муносабати билан Оҳангаронда ўтказилган байрам тадбирида танишгандик. Ўшанда Ҳикматой камтар-камсуқум, ўз ишининг билимдони, жонкуяр ва ташаббускор раҳбар, тажрибали муаллима, яхши суҳбатдош, мураббийларга хос жонсарак аёл сифатида таассурот қолдирганди. Ҳарқалай, у ҳақидаги тасаввурим панд бермади чоғи...

Холбой ака билан Роҳатой опа биргаликда умргузаронлик қилиб, тўнғич фарзандлари қизалоқ бўлишини истардилар. Ниятларига етдилар. Яхши орзулар оғушида қизалоққа Ҳикматой деган чиройли исм бердилар. Одоб-аҳлоқни, ўқиш-ёзишни Ҳикматой ота-онасидан ўрганди.

У Оҳангарондаги Алишер Навоий номли ўрта мактабни олтин медал соҳибаси сифатида тугатди. Иқтидорли эканми, ҳарқалай математикага ихлос қўйди. Бу ҳавас уни Тошкент Давлат университетининг математика-механика куллиётига етаклаб келди.

Ўқишни имтиёзли диплом билан тугатган Ҳикматой Оҳангаронга келиб, мактабда математика фани ўқитувчиси бўлиб ишлай бошлади.

Мана шунга ҳам 25 йил бўлибди. Унинг ўқувчилари вилоятимизда ўтадиган олимпиадаларда доимо ғолиблар сафидан ўрин оладиган бўлиб қолди.

— Мен ўтган умримга, ўқитувчилик касбини танлаганимга сира ачинмайман, — дейди Ҳикматой, — чунки, бизга келажак авлодни тарбиялашдек муҳим ва масъулиятли вазифа ишониб топширилган. Бу ишончни оқлаш мен учун энг катта бахт.

Дарҳақиқат, инсон қилаётган ишини севса, уни ардоқлаб билимини, иқтидорини ўзгаларга улашса ва бунинг учун олқиш олса, бундан ҳам катта бахт борми дунёда.

Ҳаёт деганлари оқар сувга ўхшайди, унинг зилол томчиларидан баҳраманд бўлишга ҳамма, ҳаммамиз ҳақлимиз. Муаллима Ҳикматой Йўлдошева эса икки бора ҳақли.

Чунки, у устоз, мураббий, одамларни ўз илми, ўз иқтидоридан баҳраманд этувчи инсон. Бугунги кунда Ҳикматой ва Иброҳимжон акалар хонадонида уч ўғил икки қиз вояга етмоқда. Улар ҳам ота-оналари сингари эл корига ярамоқдалар, суюк фарзанд бўлишга ҳаракат қилмоқдалар.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, Ҳикматой опа маънавий етук, жисмонан бақувват ва билимдон ёшларни тарбиялаш учун ўзи раҳбарлик қилаётган Ангрен шаҳридаги 2-ўрта мактабда ислоҳотларни амалга ошириш, ўқув масканини замонавий техника воситалари билан жиҳозлаш сингари ишларга ҳам бош-қош бўлмоқда.

Ҳадемай, мактабларимизда кўнгилни орзиқтириб биринчи қўнғироқ садолари янграйди. Ўқув масканлари болалар ва қизалоқларнинг шодон кулгулари, қийқириқларига тўлиб кетади. Синфларда эса, улар Ҳикматой ва унинг ҳамкасблари берадиган саволларга бийрон-бийрон жавоб беришади. Орамиздаги мана шундай фидойи касб эгалари ҳамиша омон бўлишсин.

Шавкат ҚУЛИБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» махсус мухбири.

СУРАТДА: Ҳикматой Йўлдошева (чапдан иккинчи).

Асосий қонунимизни ўрганамиз

ҚОМУСИМИЗ — БАХТИМИЗ

63-модда. Оила жамиятнинг асосий бўғинидир ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эга.

Никоҳ томонларнинг ихтиёрий розилиги ва тенг ҳуқуқлилигига асосланади.

Бозор иқтисодиётига асосланган ҳуқуқий демократик давлат барпо этилаётган ҳозирги пайтда оиланинг тутган ўрни жуда муҳим. Бу барча фуқароларимиздан ўз оиласини мустаҳкамлаш, унинг ҳар бир аъзосини ватанпарвар, давлатимиз учун сидқидилдан хизмат этувчи, содиқ фарзанд қилиб тарбиялашни талаб қилади. Муҳтарам Президентимиз И.Каримов таъбири билан айтганда, «Ўзбек оиласи мустабидлик замонида ҳам ўзининг тарихий шаклланган қиёфасини йўқотмади». Республикамизда оиланинг жамиятда тутган ўрни ва иштирокини янада ошириш, оиланинг ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий, маънавий-ахлоқий манфаатлари ва фаровонлигини давлат томонидан қўллаб-қувватлашни кучайтириш мақсадида бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

Оилага берилган таъриф ўзбек оиласининг кўплаб хусусиятларини қамраб олиб, унинг баркамоллигини кўрсатиб, конституциявий меъёрини мустаҳкамлайди. Шу муносабат билан ўзбек оиласининг қуйидаги бир қатор ўзига хос хусусиятларини таъкидлаш ўринли:

а) ўзбек оиласининг узоқ тарихий ўзгаришлар натижасида шаклланиб келганлиги;

б) ўзбек оиласининг урф-одатлари, маросим ва анъаналари ислом қоидаларига ва ахлоқ нормаларига асосланганлиги;

в) ўзбек оиласи қадимий тарихий бой анъаналарга эга эканлиги ҳамда буюк инсонларни етиштирганлиги;

г) оиланинг кўп болали бўлишга асосланганлиги;

д) ўзбек оиласининг меҳмондўстлиги ва бағри кенглиги;

е) ўзбек оиласининг замонавий маънавият ва маданиятга эга бўлиши ана шулар жумласидандир.

Оила жамият томонидан муҳофаза қилинади дейилганда, биз республикада мавжуд бўлган жамиятлар ва жамғармалар томонидан оилага ҳам моддий, ҳам маънавий ёрдам берилишини тушунамиз. Бу қоида мустақил республиканинг Конституциясида белгиланган янги қоидадир. «Болалар», «Маҳалла», «Наврўз», «Экосан», «Орол», Шароф Рашидов номидаги жамғармалар, «Оила», Қизил Ярим ой жамияти ва бошқалар ана шундай жамғарма ва жамиятлар жумласидандир.

Кейинги вақтларда Республикамиз Президенти оилага алоқадор бир қатор фармонлар чиқарди. Чунончи, 1994 йил 16 июль Фармонига кўра бозор муносабатлари шаклланаётган ҳозирги шароитда болали оилаларга давлат йўли билан ёрдам берилишини кучайтириш, ёш авлодни тарбиялаш муаммоларини ҳал этишда ижтимоий кафолотларни таъминлаш ва болаларни ҳар томонлама камол топтириш мақсадида 1994 йил 1 сентябрдан бошлаб болали оналарга давлат ижтимоий ёрдамининг амалдаги тизими ўрнига нафақа турларидан иборат ягона тизим жорий этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан 1994 йилнинг 1 октябридан бошлаб аҳолини давлат томонидан ижтимоий ҳимоялашнинг бутунлай янги тури, кам таъминланган оилаларга ҳар ойда бериладиган моддий ёрдам тури жорий этилди.

Оила тор маънода эр-хотин ва фарзандлар иштирокида, кенг маънода қон-қариндошлар иштирокида шаклланган бўлади.

Никоҳ оила вужудга келишининг бирдан-бир асоси бўлиб, у шахсларнинг никоҳда бўлган даврида ва эр-хотин никоҳдан ажратилган тақдирда уларнинг мулкий ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгиловчи ўзаро келишув ҳисобланади.

Никоҳ эркак ва аёл ўртасидаги ихтиёрий розилик ва тенгликка асосланиб тузилган эркин иттифоқ бўлиб, унинг мақсади оила қуриш, болаларни умуминсоний қадриятлар ва анъаналар асосида тарбиялашдан иборат.

Никоҳ тузишнинг муҳим шартларидан бири — никоҳланувчиларнинг ўзаро розилигидир. Уни ўзаро розилик асосида тузиш шарти оиланинг эркин ва тенглик асосида вужудга келишини, барқарор ва мустаҳкам бўлишини ҳам таъминлайди.

Никоҳ эркин тузилиши учун берилган розилик ҳақиқий бўлиши, у қўрқитиш, зўрлик, алдаш ёки никоҳланувчиларнинг бири ёхуд ҳар иккисига руҳан таъсир қилмасдан олинган бўлиши шарт. Никоҳни тузиш тартиби Ўзбекистон Республикаси «Оила Кодекси»нинг II-бўлим, 13-17-моддаларида аниқ кўрсатилган. Шунингдек, никоҳ тузиш ва фуқаролик ҳолатлари билан боғлиқ масалалар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 апрелдаги 171-сонли қарори билан тасдиқланган ва «Фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиш қоидалари»да батафсил кўрсатилган.

Никоҳни қайд этишда гувоҳларнинг сони икки кишидан кам бўлмаслиги керак.

У фақат никоҳланувчиларнинг иштирокида қайд этилади. Никоҳи қайд этилган шахсларнинг муҳр босилиб, вақт ва жой, никоҳланган шахсларнинг фамилияси, исми ва отасининг исми, шунингдек, туғилган йили ёзиб қўйилади.

Никоҳ тузиш бўйича ўрнатилган тартиб ва қоидалар бузилганда, суднинг ҳал қилув қарори билан бундай никоҳ ҳақиқий эмас деб топилади.

Хуллас, республикамизда оила билан боғлиқ масалалар доимо ҳукуматимиз эътиборида бўлиб, «Соғлом авлод», «Она ва бола» дастурларида ҳам ўз аксини топмоқда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан «Она ва бола» давлат дастурининг қабул қилиниши ҳам Конституциявий талабни янада мустаҳкамлайди.

Эргаш САЙИТОВ,
Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бошқарма бошлиғи ўринбосари,
3-даражали адлия маслаҳатчиси.

Тараддуд

«КЕЙС»ЛАР САФ ТОРТДИ

Об-ҳаво — табиий жараён, уни буйруқ билан ўзгартириб, бўйсундириб бўлмайди. Пахтакорлар меҳнатининг пировард натижаси тақдирини ҳал қиладиган кўклам ва куз фасллари ҳар йили ҳар хил келади. Бу йилги кўкламнинг ортиқча инжиқликлари вилоят бўйича ғўза ривожи аввалги йиллардагига нисбатан 10-12 кун орқада қолишига сабаб бўлди. Лекин бу баҳона бўлмаслиги керак.

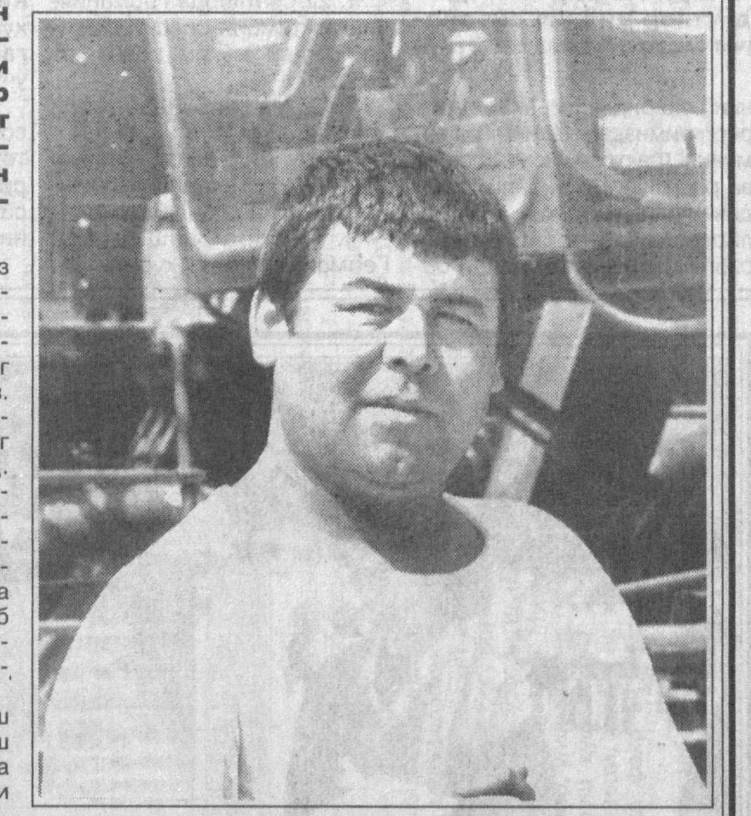

Излаган имкон топади деганларидек, юзлаб хўжаликлар вазиятга қараб, тадбиркорлик билан иш юритиб, ҳосилнинг пишиб етилишидаги қолоқликни бартараф этишнинг уддасидан чиқмоқда. Шу жумладан, Қуйичирчиқ тумани пахтакорлари ҳам бутун ёз бўйи парваришга зўр бериб, ғўзани ўғитга, сувга қондириш ҳаракатида бўлдилар. Айниқса, культивациянинг сифатига эътиборни кучайтириб, чеканкани вақтида ўтказиб, ҳосилнинг бўлиқ бўлиб, эртароқ етилиши учун шароит яратдилар.

— Ўтган йилги ютуқдан руҳланган туманимиз пахтакорлари ҳақиқатан ҳам ёз бўйи тиним билмай, тадбиркорлик билан меҳнат қилдилар, — дейди туман машина-трактор парки бошлиғининг муовини Сайдулла Тўқсеитов. — Етилаётган ҳосилнинг чўғидан кўнгил тўқ. Буёғи кузнинг қандай келишига боғлиқ. Демак, ҳосилни тезроқ саранжомлаб олиш учун йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошлаб, вақтдан ютиш чораларини кўриш керак. Бу борада биз ҳам ўзимизни масъул деб билиб, барча терим агрегатларини барвақт ва пухта созлаб қўйдик.

МТПда бу йил пахта териш машиналарини таъмирлаш ишлари тиғиз режа асосида ташкил этилди. Керакли

эҳтиёт қисмларни келтириш, ходимларнинг кун бўйи унумли ишлашлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш учун 7 миллион сўмдан зиёд маблағ ажратилди. Таъмирлаш ишлари билан банд бўлганлар устахонанинг ўзида иссиқ овқат билан таъминланди. Натижада мавжуд 32 та «Кейс» комбайнларининг деярли ҳаммасини сифатли таъмирдан чиқариб, тайёрлик чизиғига қўйишга улгурилди.

***СУРАТЛАРДА:** МТП бошлиғининг муовини Сайдулла Тўқсеитов «Кейс сервис» устахонаси механиги Чори Жуманов билан таъмирдан чиққан агрегатларни қайта кўздан кечирмоқда; бу йил камида 200 гектар майдондаги ҳосилни териб беришга аҳд қилган «Кейс» оператори Абдуҳаким Абдуғаниев (юқорида); тайёрлик чизиғига қўйилган «Кейс»лар.*

Еркебой БОТИРОВ олган суратлар.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

мамлакатлар • одамлар • воқеалар

ФАҚАТ ЕВРОПАДА ЭМАС

Кучли ёғингарчилик фақат Европа қитъаси билан чекланиб қолаётгани йўқ. Шарқий ва Жанубий Осиё минтақасида ҳам бу йил об-ҳаво серташвиш келди. Биргина Ҳиндистоннинг Биҳар штатида тошқин оқибатида уч юздан ортиқ киши ҳаётдан кўз юмди. Расмий манбаларда айтилишича, тўққиз мингга яқин қишлоқни ўз домига тортган табиий офатдан жами ўн беш миллион одам жабр кўрган. Шу сабабли қутқарув ишларига армия қисмлари жалб қилинган. Улар узоқ қишлоқларга дори-дармон ва озиқ-овқат етказиб бермоқда.

Бетўхтов жала оқибатида Хитойнинг шарқий ва жануби-ғарбий вилоятларида ҳам тошқинлар ва кўчкилар содир бўлмоқда. Бу ерда ҳозиргача камида 136 киши офат қурбонига айланди.

ОЛДИНГДАН ОҚҚАН СУВ ҚАДРИ

Тадқиқотлар шуни кўрсатадики, одамзот озиқ-овқатсиз ярим ойгача яшай олади. Бироқ сувсиз тирик қолиш даргумон.

Яқинда АҚШдаги Атроф-муҳит, тараққиёт ва хавфсизлик муаммолари институти айни шу мавзуда йиллик ҳисобот эълон қилди. Унда айтилишича, янги мингйилликда сув танқислиги оммавий қирғин қуроли ёки ОИТС касаллиги сингари фожиавий оқибатларни келтириб чиқариши ҳеч гап эмас. Мутахассисларнинг таъкидлашича, ичимлик сувининг танқислиги ва вақтида етказиб берилмаслиги башарият учун жуда қимматга тушади. 2020 йилга бориб бу муаммо туфайли 76 миллионга яқин одам ҳаётдан кўз юмиши эҳтимол тутилмоқда.

Сув омборлари ва ичимлик суви захираларини асрашдан ўзга чора йўқ, демоқда мутахассислар.

Мамлакатимизда ҳам бу муаммога ўз вақтида эътибор берилиб, ичимлик суви ва суғорма ерларга ишлатиладиган «оби ҳаёт»дан тежаб-тергаб фойдаланишга алоҳида аҳамият билан қаралмоқда. Хонадонлар ва ташкилотларга сув ўлчагич ускуналарнинг ўрнатила бошланганлиги ҳамда суғориш иншоотларининг сув оқимини тартибга соладиган замонавий техника билан таъминланаётгани бунинг ёрқин далилидир.

ҲАМКОРЛИК САРИ ДАДИЛ ҚАДАМ

Икки Корея ўртасида бўлиб ўтган музокарада эришилган келишувлар жаҳон ҳамжамияти томонидан кенг маъқуллана бошлади. БМТ Тараққиёт дастурининг Пхеньяндаги ваколатхонаси вакили ушбу музокара икки қўшни мамлакат ўртасидаги муносабатларда бурилиш ясаганини айтди.

Сеул музокараси икки мамлакат ўртасида келгусида бўладиган мулоқотлар учун мустаҳкам замин яратди. Томонлар икки мамлакатнинг иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳамкорлигини ривожлантириш борасида бундай учрашувларни мунтазам ўтказиб туриш ниятини билдирди. Шунга биноан Шимол ва Жануб вазирлар даражасидаги навбатдаги саккизинчи учрашувини 19-22 октябрь кунлари ўтказишга келишиб олди.

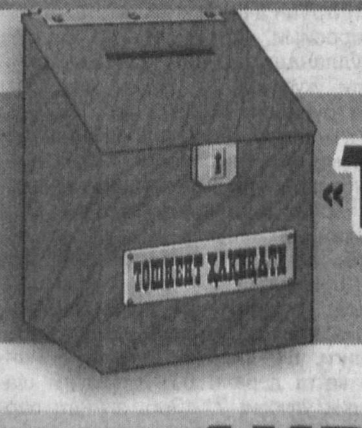

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ПОЧТАСИДАН

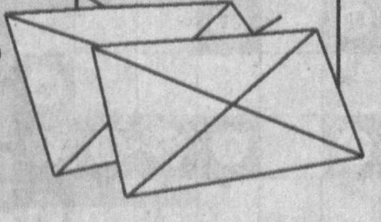

АҲВОЛИ НОЧОР КЎЧА

Шаҳри азим Тошкентнинг шундайгина биқинида Бинокор қишлоғидан бошланувчи Шоликор кўчаси бор. Ўзи бир чақиримча. Лекин ўнқир-чўнқир, ёзда — чанг, қишда — лой-балчиқ. Одамлар сув кўлмакларини кечиб юришади.

Бу йўлдан фақат овчилар бемалол ўтиши мумкин, чунки қўнжи баланд резина этикларгина бу лой-сувларга тоб бера олади. Бу томонларда яшовчи аҳоли, ҳатто лапар ҳам тўқиб юрибди:

Бизнинг кўча Шоликор,
Аҳволи жуда ночор.
Ҳоким келсайди бирров,
Созлаб берарди дарров...

Ноумид шайтон дейдилар. Ажабмаски, Бектемир туманининг ҳокими жаноб Шукрилла Ҳикматов бу томонларга ҳам ўтиб қолса. Ёрдам қўлини чўзса-ю, Шоликор кўчасига асфальт ётқизилса...

Мавлон ИКРОМ,
меҳнат ва уруш фахрийси.

ЁМОН КЎРИНИБ ҚОЛДИМ

Ҳурматли таҳририят! Газетангизнинг шу йил 22 май сонида «Орзиев нимадан норози?» сарлавҳали мақола эълон қилинган эди. У менинг хатим асосида ёзилган эди.

Мақола чиққач, баъзи муаммоларим ҳал этилди. Ўзим ҳам шикоят хати ёзишда йўл қўйган хатоларимни тушуниб етдим.

Афсуски, Зафар қўрғонидаги «Истиқлол» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Ғафуржон Отабоев шундан сўнг менга таъна тоши отадиган бўлиб қолди. Гўёки Ғ.Отабоевни ёмонлаган эмишман. Хуллас, шу воқеа сабаб маҳалла қўмитаси раиси менга умуман эътибор бермай қўйди. Моддий ёрдам сўраб ёзган хатимни ижобий ҳал этмади. Ахир бу ёғи куз, кейин қиш фасли бошланади. Уйни эса таъмирлашим керак. Агар мутасадди идоралар ёрдам бермаса, ўзим бу ишни уддалай олмайман. Қизиқ, қачонгача туман ҳокимлигига ва бошқа тегишли идораларга қатнаб кунни бекорга ўтказавераман? Ушбу саволга раҳбарлардан аниқ жавоб кутаман.

Бахтиёр ОРЗИЕВ,
Бекобод тумани, Зафар қўрғони, У. Носир кўчаси, 24-уй, 1-хонадонда яшовчи, 1-гуруҳ ногирони.

МЕҲР-ОҚИБАТ ЙЎҚОЛМАСИН

Давлатимиз истиқлолга эришгач, бошқа соҳалар қатори соғлиқни сақлаш тизимига ҳам эътибор йилдан-йилга кучаймоқда. Бу масалага айниқса, Қарияларни қадрлаш йилида янада катта аҳамият берилаётганини таъкидлаш жоиз.

Узоқ йиллар халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилдим. Оғир жисмоний иш бари бир ўз таъсирини кўрсатди. Ҳозир иккинчи гуруҳ ногирониман. Яқинда қон босимим кўтарилиб, Зангиота туман марказий касалхонасига қарашли шошилинч тез тиббий ёрдам бўлимига тушиб қолдим. Шу ерда қўли енгил шифокорлар дардимни енгиллатди, ширин сўзлари билан кўнглимни кўтарди.

Меҳнат фахрийси, тажрибали кардиолог Маҳкам ака Исхонбековнинг беминнат хизматидан жуда миннатдорман. У аниқ ташхис қўйиб, тўғри муолажа белгилаши натижасида қисқа фурсатда шифо топдим. У киши уйга қайтганимдан сўнг нималарга эътибор беришим зарурлигини қайта-қайта тайинлади. Самимий маслаҳатларини аямади.

Истагим, дунёда шундай инсонлар бор бўлсин. Меҳр-оқибат, одамийлик мустаҳкамланаверсин. Кишилар эса ҳеч қачон бетобман, демасин.

Маҳмуд РИХСИЕВ,
Зангиота тумани Ўртаовул қўрғони.

БОЛАЛАРНИНГ «МАФТУНКОР НИГОҲИ»

Пойтахтдаги Замонавий санъат марказида халқаро болалар фотокўргазмаси очилди. "Мафтункор нигоҳ" деб номланган мазкур тадбир "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармаси ҳамда Японияниннг "Goro International Press" компанияси томонидан ташкил этилди. Айни кунларда ушбу компания делегацияси юртимизда меҳмон бўлиб турибди.

Кўргазма япониялик машҳур фотожурналист Хикару Нагатаке ташаббуси билан ўтказилаётир. Ҳ.Нагатаке хоним нафақат Япония, балки Жануби-шарқий Осиё ва Европа минтақасида ҳам фаолият кўрсатади. У жаҳондаги қатор йирик фотокўргазмаларнинг доимий иштирокчиси.

"Мафтункор нигоҳ" фотокўргазмаси илк бор 2000 йили Шарқий Тиморда ўтказилган. Ўзбекистонда эса бундай тадбир илк бор 2001 йил май ойида ташкил этилган эди. Бу галги намойишда 104 нафар ўзбекистонлик бола суратга олган турфа лавҳалар мухлислар эътиборига ҳавола қилинган.

– Бу каби тадбирлар Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги тобора кенгайиб бораётган ўзаро алоқаларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, – деди "Goro International Press" компанияси президенти Горо Курамочи. – Ҳамкорлигимиз айниқса Ўзбекистон Президентининг яқинда мамлакатимизга буюрган расмий ташрифидан сўнг янги босқичга кўтарилди. Бугунги кўргазма мамлакатларимиз ўртасида ҳар томонлама, жумладан, маданий алоқалар ҳам муттасил ривожланиб бораётганига яққол мисол бўла олади.

Шаҳноза МАТНАЗАРОВА,
ЎзА мухбири.

Республика кўчмас мулк биржасининг Тошкент вилояти филиалида

Ўтган ҳафтада ҳаммаси бўлиб 2та биржа савдоси ва 1та ким ошди савдоси бўлиб ўтди, жумладан, умумий қиймати 6994000 сўмни ташкил этди.

Ким ошди савдосида:

— 1 та бошланғич баҳоси 2590730 сўм бўлган давлат объекти 16000000 сўмлик нодавлат автотранспорти сотилди.

Биржа савдоларида:

— 1 та 3700000 сўмлик давлат автотранспорти ва 4240000 сўмлик нодавлат автотранспорти сотилди.

— 1 та 6000000 сўмлик давлат кўчмас мулк объекти ва 1 та 40000000 сўмлик нодавлат кўчмас мулк объекти сотилди.

Шунингдек, 25 сентябрь ва 2,9, 16, 23, 30 октябрь кунлари соат 10.00да ўтказиладиган навбатдаги ким ошди савдоларига таклиф этади.

Савдога қуйидагилар қўйилади:

1. Чирчиқ шаҳар А.Навоий шоҳкўчасида жойлашган сатҳи 400 кв. м. бўлган ва фуқароларга мерос қилиб қолдириш шарти билан умрбод эгалик қилиш, уй-жой қуриш учун ажратилган 1 та ер майдони.

Бошланғич баҳоси — 87812 сўм.

Муштарийлар учун танлов

«ГЕРМАНИЯ - ДЎСТЛАР ДИЁРИ»

Германиянинг Ўзбекистон Республикасидаги элчихонаси ҳамда «Тошкент ҳақиқати» - «Ташкентская правда» газеталари таҳририяти ҳамкорликда «Германия - дўстлар диёри» анъанавий танловини (у еттинчи марта ўтказилаётир) давом эттиради.

Бунинг учун ташкилотчилар немис фирмаларида тайёрланган маҳсулотлар, китоблар, альбомлардан иборат совринлар ҳозирлашган. Муштарийлар учун уюштирилаётган мазкур танловнинг ҳар бир иштирокчиси таҳририятимиздан (текинга!) «Германия. Фактлар» номли, сурат ва расмларга бой энциклопедияни олиши мумкин. У саволларга жавоб топишингизда сизга кўмаклашади. Энди бевосита саволлар билан танишинг:

1. 22 сентябрда Германиянинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида қандай муҳим воқеа юз беради?
2. Германия Бундестагида нечта партия бор?
3. Шу йил ёзида «Немис тўлқини» радиостанцияси қандай тўйни нишонлади?
4. Касаба уюшмалари Германия давлат қурилишида катта мавқе ва улкан ҳуқуқларга эга. Аммо, уларнинг бири иш ташлаш ҳуқуқидан маҳрум қилинган. Қайси бири? Нима учун?
5. Германияда федерал солиқлар сирасига барча истеъмол буюмлари солиқлари киради. Фақат бир нарсагина бундан мустасно. У нима? Нега шундай?
6. Евро ҳақида эшитгансиз. Қандай қийматдаги купюралар муомалага киритилган?
7. Баден-Вюртемберг ерида «квадрат шаҳар» бор. У қандай шаҳар ва нима учун бундай ғалати номланган?
8. Берлинда «яшил ҳафта» қандай маънони англатади? Бу шаҳар аҳли ўз тадбирлари атамаси учун яна қандай ранглардан фойдаланади?
9. «Гамбург атрофи – бутун жаҳон», – дейди ғурур билан мазкур порт-шаҳар аҳолиси. Аммо, шаҳар доим ҳам шундай номланмаган. У қандай аталарди? Қачон барпо этилган?
10. Гёте ўз «Фауст»ида қайси шаҳарни «кичик Париж» деб атаган?

Сизга муваффақиятлар тилаб, жавобларингизни 15 сентябргача кутамиз. Ҳа, айтмоқчи, хатингизга зеб бериб ўтирманг, ҳакамлар ҳайъати унинг қандай қимматбаҳо қоғозга ёзилгани ва сербўёқ қилиб безатилганига эмас, жавоблар аниқлигига қараб баҳолайди.

Кўргазма

Ҳинд заминига эҳтиром

Тошкентдаги Ҳиндистон маданият марказида таниқли мусаввир, Ўзбекистон санъат арбоби Турсунали Қўзиевнинг "Ҳиндистон, қадим маданиятга эҳтиром билан" мавзуидаги фотокўргазмаси очилди.

Тадбирда истиқлол йилларида ушбу мамлакат билан юртимиз ўртасидаги дўстлик, маданий-маърифий алоқалар янада равнақ топгани таъкидланди. Кўргазмага қўйилган асарларда қадимий ҳинд ўлкасининг тарихи, маданияти ва санъати, қишлоқ ва шаҳарлари, бетакрор табиати ўз аксини топган.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

КЎЧМА КУБОК ЎЗИМИЗДА

Ангренда Ўзбекистон кончиларининг мустақиллигимизнинг 11 йиллигига бағишланган тўртинчи Республика спартакиадаси бўлиб ўтди

Уни Республика «Кўмир» ҳиссадорлик бирлашмаси ҳамда Ўзбекистон ёқилғи-энергетика, геология ва кимё саноати ходимлари касаба уюшмаси марказий қўмитаси ҳамкорликда уюштирди.

— Ушбу спартакиадани ўтказишдан мақсад, аввало кончиларимиз соғлиғини мустаҳкамлашдир, — дейди «Кўмир» ҳиссадорлик бирлашмаси раиси Бахтиёр Максутов. — Ундан ташқари республика кончилари ўртасида ўзаро дўстлик алоқаларини ўрнатиш, уларни бир-бирига таништиришдир. Шунинг учун ҳам тўрт йилдан буён бундай спартакиадани ўтказиб келаяпмиз.

Мусобақаларда 17 жамоанинг 472 нафар спортчиси қатнашди.

Эркаклар ва аёллар ўртасида бўлиб ўтган ўйинларда иштирокчилар спортнинг волейбол, мини футбол, теннис ва сузиш турлари бўйича баҳслашдилар.

— Бу йил илк бора мусобақаларда қатнашдим, — дейди Сурхондарёдаги «Шарғун» кўмир кони ишчиси Сарвар Саидов. — Спартакиадага тайёргарлик кўриш жараёнида ўзимни анча тетик ҳис этдим. Бундан сўнг ҳар йили ана шундай спорт ўйинларида қатнашишга аҳд қилдим. Бу ерда кўплаб дўстлар орттирдим.

— Бу каби спорт ўйинларида тўрт йилдан буён қатнашиб келаман, — дейди Ангрендаги 9-кўмир кони ишчиси Игорь Шириков. — Бу йил менга омад кулиб боқди. Теннис бўйича якка курашларда ғолибликни қўлга киритдим.

Натижаларга кўра умумжамоалар ўртасида «Кўмир» ҳиссадорлик бирлашмаси спортчилари кўчма кубок соҳиби бўлдилар. Иккинчи ва учинчи ўринлар «Ангрен» кўмир кони ҳамда 9-кўмир кони жамоаларига насиб этди.

Ғолиб ва иштирокчиларга эсдалик совғалари топширилди.

СУРАТЛАРДА: *спартакиададан лавҳалар.*

Даврон АҲМАД олган суратлар.

*СПОРТ**СПОРТ**СПОРТ**СПОРТ*

«МЕТАЛЛУРГ» КУЧЛИ БЕШЛИКДА

Ўзбекистон 11-миллий чемпионатининг 18-тур учрашувлари меҳмонлар учун омадли бўлди. Саккиз учрашувнинг бештасида меҳмонлар зафар қучдилар. Икки учрашувдагина майдон эгалари ўйинни ўз фойдаларига ҳал қилдилар. Бир ўйинда дуранг натижа қайд этилди.

Сафарда ғалаба қучган жамоалар орасида вилоятимизнинг икки жамоаси ҳам бор. «Дўстлик» Қўқонда майдон эгаларига қарши баҳс юритиб, 3:0 ҳисобида йирик ғалабани қўлга киритди. Учрашувнинг 13-дақиқасида Шуҳрат Раҳмонқулов ҳисобни очди

Танаффусдан сўнг ҳам дўстликчилар фаол ҳаракат қилдилар. Ойбек Усмонхўжаев 63- ва 81-дақиқаларда дарвозабонни доғда қолдириб, ҳисобни 3:0га етказди «Дўстлик» ўз очколари сонини 25 тага етказиб, жадвалда саккизинчи ўринни банд этиб турипти.

«Металлург» Самарқандда бўлган баҳсда танаффусгача тенгма-тенг курашди. Владимир Пономарёв иккинчи бўлимнинг 51- ва 70-дақиқаларида дарвозани аниқ нишонга олиб, ўз жамоасининг ғалабасини таъминлади. Металлургчилар 29 очко тўплаган ҳолда жадвалда бешинчи ўринга кўтарилиб олдилар.

Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Пахтакор» — «Насаф» — 4:0, «Бухоро» — «Қизилқум» — 2:1, «Суғдиёна» — «Нефтчи» — 2:3, «Трактор» — «Андижон» — 0:2, «Зарафшон» — «Сурхон» — 0:1, «Машъал» — «Навбаҳор» — 0:0.

Навбатдаги 19-тур учрашувлари 24 август — шанба куни бўлиб ўтади. «Дўстлик» «Зарафшон»ни қабул қилса, «Металлург» «Трактор» билан баҳс юритади.

Талъат ЮСУПОВ.

«ЎЗБЕКИСТОН» ЯНАДА ИЛДАМЛАЯПТИ

Футбол бўйича вилоят чемпионати иштирокчилари навбатдаги тур учрашувларини ўтказдилар. Ушбу турнинг ўзига хос жиҳати шу бўлдики, жадвалнинг юқори поғонасини эгаллаб турган тўртта жамоа ўзаро куч синашди.

Мавсум бошидан буён барқарор ўйин кўрсатиб келаётган «Ўзбекистон» жамоаси фақат бир ўйиндагина дурангга рози бўлиб, қолганларини ўз фойдасига ҳал қилган эди. Бу сафар у Қибрайда энг кучли жамоалардан бирига рўбарў бўлди. Шу боис биринчи мағлубият аламини тотиши мумкин эди. Бироқ, пешқадам турнир жадвалини бошқариб бораётгани бежиз эмаслигини кўрсатди. Пскентликлар мезбонлар дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритдилар.

Чемпионатдаги иккинчи кучли жамоа — «Тошкент» Оққўрғонда бўлган учрашувда биринчи бор майдондан бош эгиб чиқишга мажбур бўлди. «Акмал» футболчилари меҳмонларни 3:2 ҳисобида енгишди.

«Шоликор» жамоаси ҳам меҳмонда тўп сурганига қарамай, муҳим уч очкони қўлга киритди. Қуйичирчиқликлар «Бўкалик» жамоасини 4:1 ҳисобида мағлубиятга уратдилар. «Цементчи» эса ўз майдонида «Металлург»дан 2:1 ҳисобида устун келди. «Оҳангарон» жамоаси «Зафар» билан бўладиган учрашувга келмагани учун унга мағлубият ёзилди.

Ўн учинчи турга келиб, чемпионат иштирокчилари сафи бир жамоага қисқарди. «Танкчи» жамоаси бадал пулининг ярмини тўлай олмагани сабабли чемпионатдан четлаштирилди. Ўйлаймизки, бундай нохушлик қолган жамоалар учун жиддий сабоқ бўлади.

Ўз мухбиримиз.

Халқ табобати

ОЛМА

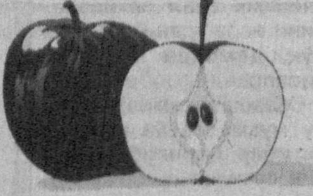

Халқ табобатида олма меваларидан камқонликка даво қилиш учун, қабзият ва меъда ширасидаги кислоталар етишмайдиган пайтларда ҳазм системаси ишини аслига келтириб, равонлаштириш учун фойдаланилади.

Қадимги ҳакимлар иштаҳани очиш ва овқат ҳазмини яхшилаш учун, шунингдек, ичбуруққа даво қилиш учун нордон олма, юрак касалликлари давоси учун эса ширин олма буюришган.

Замонавий табобатда олмадан қон босимини пасайтирадиган, яллиғланишни қайтарадиган, камқонликка даво бўладиган, сийдик ҳайдайдиган восита тариқасида фойдаланилади. Подагра ва сийдик-тош касаллиги билан оғриган беморларга олма анча ёрдам беради. Олмада калий тузлари бўлганлигидан уни юрак касалликларида ҳам буюрилади. Ниҳоят, баъзи касалликларда олмадан парҳез масаллиқ тарзида фойдаланилади. Олма кишининг кўнглини очиб, руҳини тетиклаштиради.

Тайёрлаш усуллари: 1. 3-5 дона олмани пўстини артмасдан тўғралади-да, 1 литр сув солинган ёпиқ идишда 10-15 минут қайнатилади. Сўнгра 3-4 соат дамлаб қўйиб, сувини иссиқ ҳолда чой ўрнига кунига бир неча марта ичилади. 2. Олмани майда тишли қирғичда қириб, баданнинг куйган, совуқ олган ва яллиғланиб турган жойларига малҳам қилиб қўйилади.

Бўш вақтларингизда

ОТНИНГ ЕМИШИ НИМА?

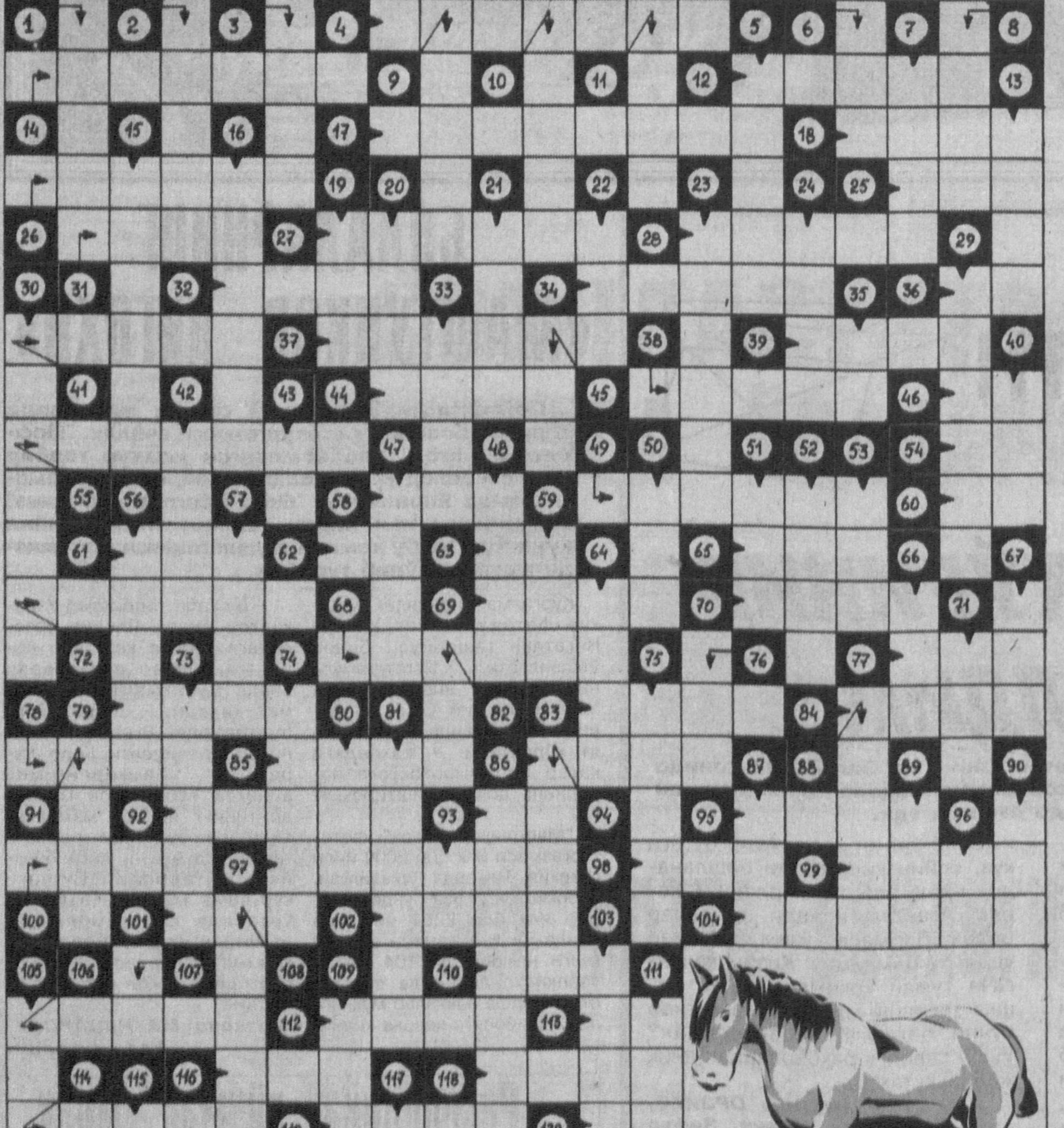

ЭНИГА: 4. Навоий шаҳрининг тарихий номи. 12. Жума куни туғилган қиз. 14. Шарқона сув иншооти. 17. Самовий сайёра. 18. Хорижий ёғ маҳсулоти. 25. Ҳандасавий шакл. 26. Куй, оҳанг. 27. Енисейнинг чап ирмоғи. 28. Буюк Британиядаги энг катта дарё. 31. Эркаги ўт билан овқатланадиган йирик пашша. 32. Бирор воқеа, ҳодисанинг ривожланишидаги айрим пайт. 34. Кунчиқар мамлакатидаги шаҳар. 36. Ранг. 37. Чотқол ва Қизилтўр тизмалари орасидаги довон. 38. Душман самолётини уриб яксон қилиш. 39. Қовуннинг хўраки навлари гуруҳларидан бири. 44. XIV асрда «Хусрав ва Ширин» достонини ёзган ўзбек дунёвий адабиёти намояндаси. 46. Коинот, замин. 49. Ўз соҳасида ёшларга раҳнамо киши. 54. Мусиқа нотаси. 55. Киев вилоятидаги шаҳар. 58. Ҳабашистон пул бирлиги. 60. Узунлик ўлчови бирлиги. 61. Рухсат, ижозат. 62. Мусиқа нотаси. 63. Ўз номи билан аталган қонунни яратган олмон физиги. 65. Волга дарёсининг энг йирик ўнг ирмоғи. 68. Ёлланган ҳунарманд - косибнинг уйда ишлаши. 69. Келажак авлод, зурриёт. 70. Ўрта асрларда Англияда феодал ер эгаларининг номи. 72. Хафа, ғамгин. 77. Бир ўркачли эркак туя. 78. Қадимги Юнонистонда арифметик амалларни ечишда ишлатилган ҳисоб тахтачаси. 79. Нобель мукофоти соҳиби, Америка физиги. 83. Юпқа ҳарир ип газлама. 84. Ўнг томони бўйлама йўлли жун мато. 85. Тез пишар шўрва. 86. «Лайли ва Мажнун» асари қаҳрамони. 92. Кишиларга ўгит бўладиган митти ҳикоя. 93. Хорижий вертолёт русуми. 95. Чор Туркистонда катта амалдор, ҳоким. 97. Шиаликда давлатни бошқариш ҳуқуқи ҳақидаги беш ақидадан бири. 98. Амир Умархон давридаги Султонхон Тўранинг тахаллуси. 99. Конфет тури. 100. Ҳиндистон пулини эслатувчи Воронеж яқинидаги шаҳар. 101. В.Шекспир қироли. 102. Унга дуч келмаган маъқул. 104. «Бой ила хизматчи» асари иштирокчиси. 106. Қувушшохлилар оиласига мансуб жуфт туёқли ҳайвон. 110. Ўрта Осиёдаги, ҳукмдорлар қароргоҳи. 112. Мусбат зарядли электрод. 113. Қадимги торли мусиқа асбоби. 114. Савдо йўлларидаги манзил, карвонсарой. 116. Сибирь ўлкасидаги шаҳар. 118. Уруғи овқатни хушхўр қилувчи ўсимлик. 119. Моҳирқўл эгаси. 120. У қаровсиз жойларда бўлади. 121. Хат, мактуб. 122. Филиппиндаги шаҳар ва порт. 123. Ғўза касаллиги. 124. Мадраса талабаларига қўйиладиган ўрта баҳо.

БЎЙИГА: 1. Ўш вилоятидаги шаҳар. 2. «Граф Монте Кристо» асари қаҳрамони. 3. Машҳур хорижий эстрада гуруҳи. 5. «Болалик» асари муаллифи. 6. Узоқ умр кўрган одам. 7. Ҳам зарарли, ҳам фойдали ўсимлик. 8. Мўғулистон ва Тибетда будда дини руҳонийси. 9. Пальмалар туркуми. 10. II асрда Птолемей асарларида илк марта Макораба номи билан тилга олинган муқаддас шаҳар. 11. Баҳо, қиймат. 13. Тоза этил спиртининг кўмир билан ишлов берилган сувли аралашмаси. 15. Саккизта пайпаслагичи бўлган денгиз ҳайвони. 16. Ёрдам пули. 19. Мотам маросими. 20. Яшин, чақмоқ. 21. Шоҳмот ўйинида қўлланадиган сўз. 22. Энг олий неъмат. 23. Ўқув юрти ўқувчиси. 24. Руҳий завқ, лаззат. 29. Қора денгиз бўйидаги йирик порт. 30. Бош кийим тури. 33. Тўрт ҳалқача белгили машина. 35. Хорижий самолёт русуми. 40. Европадаги давлат пойтахти. 42. Шеър ўлчовлари. 43. Т.Хейердалнинг чоғроққина кемаси. 45. Ғарбий Сибирдаги дарё. 47. Отга едириш учун экиладиган кўп йиллик, дуккакли ўт. 48. Фарангистондаги дарё. 50. Республикамизда кенг тарқалган дарахт. 51. Қора туғма доғ ёки бўртма. 52. Жангда сақланиш учун қазилган чуқурлик. 53. Қушнинг эркаги. 56. Чой тури. 57. Вакил, депутат. 59. Қадимий ўлчов бирлиги. 64. Эманлар оиласига мансуб, сершох, серсоя катта дарахт. 66. Русиядаги шаҳар. 67. Инглиз узунлик ўлчови. 71. Зеб, зийнат, пардоз. 73. 30—40-йиллардаги қатағонга учраган ўзбек давлат арбоби (исми). 74. Ўрта аср кимёгарлари орзу қилган тош. 75. Кўзгу. 76. Математикада номаълумлик белгиси. 80. Сув шимган, хўл. 81. Тўпланган одамлар, халойиқ. 82. Ялтироқ минерал ёки мой-бўёқ. 86. Япониядаги шаҳар. 87. Хўрознинг «шапкаси». 88. Эркак исми. 89. Қассобларни ёқтирадиган ҳашарот. 90. Чингизхон эълон қилган қонунлар мажмуаси. 91.Карта ўйинида ўртага қўйилган пул. 93. Мусиқа нотаси. 94. Жануби-Ғарбий Осиёдаги давлат. 96. Хорижий самолёт русуми. 103. Камчатка ярим ороли ва Хокайдо ороли орасидаги ороллар. 105. Атлантика океанидаги денгиз. 107. Самовий сайёра. 108. Русиядаги шаҳар. 109. Кичик Антил ороллари архипелагидаги орол. 111. Мусиқа асбобининг тор тортилган ва қўл суриб парда босиладиган қисми. 115. Таиланд пул бирлиги. 117. Ўн танобга тенг ер ўлчови бирлиги. 125. Мучал йил ҳисобида ўн биринчи йил.

Тузувчи: Тожиали УМАРОВ.

Махмуд Саиднабиевич Азизов номига берилган АУ 316108 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент шаҳар, Юнусобод туманида жойлашган ЧОКИБ «Туркистон» банки томонидан ЧП Сагдуллаев Шукурилла Нигматуллаевич номига берилган А. 3358103-358125-сонли (чек) нақд пул дафтарчаси йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Зангиота туманидаги «Махсусэлектромонтажтаъминот» АЖ ўз иш фаолиятини
ТУГАТАДИ.
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб икки ой давомида қабул қилинади.
Манзил: Зангиота тумани, Эшонгузар қўрғони, Ойбек кўчаси, 21-А уй. Тел: 54-75-97

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Телефонлар: *Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 133-40-48 Эълонлар: 133-70-10, 136-53-80.*

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 8 рақами билан рўйхатга олинган.

Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

● Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Буюртма Г-655. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. *Саҳифаловчи: Музаффар ҚЎЧҚОРОВ.*

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи—205. Босишга топшириш вақти – 20.00. Босишга топширилди – 18.00. 1 2 3 4 5 6